

**Záznam výsledků
53. porady pracovní skupiny
„Havarijní znečištění vod“ (H)
Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)
ve dnech 24. 8. – 25. 8. 2016 v Koblenci**

Přítomni: viz prezenční listina (příloha 1)

BOD 1 Zahájení a přijetí programu jednání

Předseda pracovní skupiny H, pan Petr, přivítal účastníky porady a zahájil jednání.

Porady se jako host účastnil zástupce Mezinárodní komise pro ochrany Rýna (IKSR), pan Diehl, který je předsedou skupiny expertů Varovný a poplachový systém Rýna (SAPA).

Návrh programu jednání byl přijat.

BOD 2 Informace o výsledcích porady vedoucích delegací MKOL v květnu 2016

Předseda pracovní skupiny informoval o výsledcích porady vedoucích delegací MKOL v květnu 2016.

Zájmů pracovní skupiny H se týká především bod:

BOD 6 Zpráva o činnosti pracovní skupiny H

Důležité jsou především následující body usnesení:

2. Vedoucí delegací MKOL berou na vědomí aktualizovaný souhrnný přehled a vyhodnocení případů havarijního znečištění vod, které byly v letech 2007 až 2015 hlášeny prostřednictvím Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe, a žádají sekretariát, aby tento přehled umístil na internetové stránky MKOL.
3. Vedoucí delegací MKOL žádají pracovní skupinu H, aby ve spolupráci se Spolkovým ústavem hydrologickým (BfG) a sekretariátem MKOL zorganizovala v roce 2016 pracovní setkání zástupců institucí zodpovědných za použití Poplachového modelu Labe v případě závažného havarijního znečištění vod. Setkání bude zaměřeno na vyhodnocení zkušeností ze zkušebního provozu Poplachového modelu Labe rozšířeného o přítoky Vltavu a Sálu.
4. Vedoucí delegací MKOL berou na vědomí aktualizovaný přehled úkolů pracovní skupiny Havarijní znečištění vod (H) do roku 2017.

Úplné znění záznamu výsledků je k dispozici v extranetu internetových stránek MKOL.

BOD 3 Mezinárodní varovný a poplachový plán Labe (MVPPL)

BOD 3.1 Vyhodnocení testování dne 19. 7. 2016

Mezinárodní hlavní varovná centrála (MHVC) v Hradci Králové (Povodí Labe, státní podnik) uspořádala dne 19. 7. 2016 testování plánu (dle odst. 7 Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe) s následujícím výsledkem (viz příloha 2):

- Přenos hlášení mezi MHVC Hradec Králové a Drážďany proběhl elektronickou poštou a faxem bezchybně.
- Příjem cvičného hlášení od MHVC Hradec Králové byl během 21 min. resp. 43 min. potvrzen MHVC Drážďany, a to jak e-mailem, tak následně faxem. Potvrzení příjmu hlášení e-mailem nebylo na předepsaném formuláři. Ve formuláři potvrzení příjmu hlášení, který přišel faxem, bylo chybně uvedeno označení případu a název látky.
- Přenos cvičného hlášení z MHVC Drážďany na ostatní německé MHVC proběhl také úspěšně. Došlo pouze ke zpoždění potvrzení příjmu hlášení ze strany MHVC Postupim a Hamburk.

Test byl sice vyhodnocen jako úspěšný, ale v budoucnu je třeba:

- aby byla dodržena hodinová lhůta pro potvrzení hlášení, příp. bylo hlášení opakováno,
- aby bylo potvrzení příjmu hlášení zasíláno na předepsaném formuláři elektronickou poštou i faxem – předseda pracovní skupiny požádal německou delegaci, aby na tuto skutečnost upozornila německé MHVZ,
- aby v případě technických problémů byl příjem hlášení potvrzen telefonicky.

Příští testování Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe se uskuteční na přelomu **ledna a února 2017** a bude opět zahájeno MHVC v Hradci Králové. Testování bude rozšířeno o zapojení Poplachového modelu Labe (ALAMO) s předáním příslušných výstupů modelu. Při dalším testování bude zváženo další rozšíření: např. o zasílání odvolání varování s ohledem na výstupy Poplachového modelu Labe – v okamžiku kdy cvičně modelované znečištění opustí oblast příslušných centrál.

Pan Diehl informoval o způsobu testování Mezinárodního varovného a poplachového plánu Rýna.

BOD 3.2 Přehled a vyhodnocení hlášení v prvním pololetí roku 2016

Pracovní skupina H průběžně aktualizuje souhrnný přehled a vyhodnocení hlášení zaslaných prostřednictvím Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe vod od roku 2007.

V roce 2016 bylo v průběhu měsíců leden až červenec evidováno 6 hlášení. Česká a německá delegace se vzájemně informovaly o podrobnostech k jednotlivým případům. Česká delegace poskytla německé delegaci informace

- o výsledku šetření týkajícího se úniku hasebních vod do řeky Bíliny při požáru zařízení PETROCHEMIE společnosti Unipetrol RPA, s.r.o., Litvínov dne 13. 8. 2015
- o plánovaných opatřeních k zamezení opakování úniku hasebních vod

Na příští poradě bude německá delegace informovat o výsledcích šetření v případě úniku hasebních vod s těžkými kovy při požáru v galvanovně v Heidenau dne 20. 5. 2016. Především se jedná o následující otázky:

- Splňoval průmyslový areál legislativní požadavky?
- Byly k dispozici dostatečné retenční prostory?

- Proč došlo k úniku hasební vody (příliš velký požár, technická porucha ...)?
- Budou realizována nápravná opatření?
- Budou mít tyto zkušenosti vliv na úpravu legislativy?

Přehled a vyhodnocení hlášení zaslaných prostřednictvím Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe v období leden 2007 až červenec 2016, je uveden v příloze 3.

Pan Diehl informoval, že přehled a vyhodnocení hlášení zaslaných prostřednictvím Mezinárodního varovného a poplachového plánu Rýna je každoročně zveřejňován na internetových stránkách - www.iksr.org.

BOD 3.3 Řešení odstávek a poruch čistíren odpadních vod

Pracovní skupina diskutovala otázku řešení odstávek a poruch čistíren odpadních vod ve vztahu k MVPPL. Z diskuse vyplynulo:

- s ohledem na velikost povodí Labe jsou drobné provozní poruchy téměř každodenní záležitostí (většinou bez vlivu na jakost povrchových vod)
- problémy mohou způsobovat:
 - nepovolená vypouštění do kanalizační sítě ČOV
 - nastavení povolených sumárních parametrů (dílní složky mohou způsobovat překračování limitů)
- stávající úprava MVPPL je vyhovující, hlášení jsou zasílána:
 - v případě náhlého znečištění látkami ohrožujícími jakost vody v povodí Labe, které by mohlo mít výrazný dopad v oblasti působnosti níže ležící mezinárodní hlavní varovné centrály (MHVC)
 - u případů u nichž lze očekávat, že vyvolají mimořádný zájem veřejnosti
 - preventivně u všech případů na Labi pod soutokem s Vltavou, u kterých dosáhl index havarijního znečištění vod (WRI – Water Risk Index) minimálně hodnoty 2

BOD 3.4 Možnosti podpory imisních přístupů (on-line monitoring) při zjišťování havarijních znečištění vod

Česká delegace již dříve analyzovala data z období 2008-05/2015 na monitorovací stanici jakosti vod v Děčíně. K překročení již dříve empiricky (odborný odhad) nastavených limitů z minulých let, které by si vyžádalo zaslání alarmového hlášení, došlo v 514 případech. Souvislost se skutečnými případy havarijního znečištění vod nebylo možné zatím prokázat. Přibližně 50 největších překročení alarmových limitů bylo poskytnuto německé delegaci, která zajistila porovnání se záznamy na monitorovací stanici jakosti vod ve Schmilce. Z porovnání vyplynulo, že v době, kdy došlo k překročení limitů v Děčíně, limity ve Schmilce překročeny nebyly.

Pracovní skupina diskutovala možnosti rozesílání hlášení MVPPL v případě překročení nastavených limitů sledovaných parametrů v monitorovacích stanicích jakosti vody v Děčíně a ve Schmilce s následujícím výsledkem:

- Monitorovací stanice jakosti vod v Děčíně není v současné době pro dané účely využitelná (příliš časté výpadky měření, dosluhující technické vybavení).
- Mluvčí německé delegace, pan Lorenz, byl požádán, aby prověřil možnost zasílání hlášení dle MVPPL (hledání původce znečištění) v případě překročení prahových hodnot kontinuálně měřených parametrů v monitorovací stanici jakosti vod ve Schmilce

(hraniční profil Labe). V případě zjištění nápadného znečištění v toku je třeba informovat MHVC prostřednictvím hlášení v rámci MVPPL – hledání původce znečištění – viz odst. 2.2 MVPPL.

- Mluvčí německé delegace, pan Lorenz, navrhl, aby na příští poradě byli k tomuto tématu pozváni paní Rohde (Sächsisches Landesamt für Umwelt, Landwirtschaft und Geologie) a pan Medek (státní podnik Povodí Labe).
- Pan Diehl upozornil, že pevné prahové hodnoty kontinuálně sledovaných parametrů (pH, O₂, vodivost, zákal) jsou obtížně využitelné k indikaci náhlého znečištění vody v toku.

Pan Diehl informoval, že imisní přístupy zjišťování znečištění vod na Rýně jsou založeny na:

- kontinuálně sledovaných parametrech (pH, O₂, vodivost, zákal)
- screeningu organických stopových látek
- kontinuálních biotestech

BOD 4 Dokončení rozšíření Poplachového modelu Labe o Vltavu a Sálu

Pan Mai informoval o aktuálním stavu

- realizace rozšíření Poplachového modelu Labe o přítoky Vltavy a Sálu
- přípravy setkání zástupců institucí zodpovědných za použití Poplachového modelu Labe v případě závažného havarijního znečištění vod

Výsledky vyhodnocení zkušebního provozu a návrh dalšího postupu jsou uvedeny v souhrnu výsledků setkání zástupců institucí zodpovědných za použití Poplachového modelu Labe v případě závažného havarijního znečištění vod (viz příloha 5), které se uskutečnilo v Koblenci dne 25. 8. 2016.

BOD 5 Podkladové materiály pro 29. zasedání MKOL v říjnu 2016

Členové pracovní skupiny obdrželi návrh zprávy předsedy pracovní skupiny H na 29. zasedání MKOL (H53_16-5-1) a návrh usnesení ke zprávě předsedy (H53_16-5-2), které připravil sekretariát.

Členové pracovní skupiny souhlasí s návrhem těchto předloh – viz přílohy 3 a 4.

BOD 6 Různé

BOD 6.1

Pan Winkelmann poděkoval české delegaci za návrh zástupců České republiky (pan prof. RNDr. Pavel Danihelka, CSc., Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava nebo pan RNDr. Přemysl Soldán, Ph.D., VUV TGM, v.v.i., Ostrava):

- pro práci ve skupině expertů UNECE (příprava bezpečnostní směrnice k hasebním vodám).
- pro přednášku na semináři, který se uskuteční ve dnech 4. a 5. 9. 2017 v návaznosti na havarijní cvičení na Odře.

BOD 6.2

Pan Mai informoval o ukončení své činnosti v pracovní skupině H z důvodu změny zaměstnání. Předseda pracovní skupiny poděkoval panu Maiovi za dlouholetou spolupráci a popřál mu mnoho úspěchů v pracovním i osobním životě.

BOD 7 Termín a místo příštích porad

- 54. porada: 14. 3. – 15. 3. 2017 v Dessau
- 55. porada: 22. 8. – 23. 8. 2017 v České republice

BOD 8 Setkání zástupců institucí zodpovědných za použití Poplachového modelu Labe v případě závažného havarijního znečištění vod

Viz příloha 5.

Přílohy:

- Příloha 1: Prezenční listina
- Příloha 2: Zpráva o výsledku testování Mezinárodního varovného a poplachového plánu Labe dne 19. 7. 2016
- Příloha 3: Zpráva předsedy pracovní skupiny „Havarijní znečištění vod“ (H) na 29. zasedání MKOL dne 5. října 2016 v Drážďanech (stav: 8. 9. 2016) – předloha KOM29_16-4c-1
- Příloha 4: Návrh usnesení ke zprávě předsedy pracovní skupiny „Havarijní znečištění vod“ (H) na 29. zasedání MKOL dne 5. října 2016 v Drážďanech (stav: 8. 9. 2016) – předloha KOM29_16-4c-2
- Příloha 5: Souhrn výsledků setkání zástupců institucí zodpovědných za použití Poplachového modelu Labe v případě závažného havarijního znečištění vod dne 25. 8. 2016 v Koblenci